

[Atli Dam]

for en effektiv økonomisk styring. En sådan debat lå åbenbart uden for udvalgets kompetence.

Nu ved vi, at vi også skal sætte ind på disse felter, og jeg håber meget, at vi kan få frugtbare drøftelser og analyser i fællesskab med regeringens eksperter og rådgivere. Det skal nok give resultater, mens diktater og rigoristiske betingelser ikke fører nogen steder hen.

Vi har nu lært, at aftaler om politisk selvrådet meget let kan blive værdiløse og sættes ud af kraft af en ubehagelig økonomisk virkelighed. Den landsbank – med visse Nationalbanklignende kompetencer – der nu er oprettet, vil derfor komme til at spille en stor rolle fremover sammen med en særlig kreditformidlingslov for Færøerne og en lovgivning, der kan begrænse renteskattespekulationen. Alt dette må nu gives en chance, men der er økonomiske og politiske tiltag uden for Folketinget og Lagtinget, der nødvendigvis må fremmes meget hurtigt.

Danmark har fået afklaret sit forhold til EF og indgår nu i et mere forpligtende samarbejde og virker officielt for at udvide fællesskabet med flere EFTA-lande. Danmark har haft formandskabet i et halvt år og medvirket til at få en tidsramme for optagelsesforhandlingerne.

Færøerne har en handelsaftale med EF, der på mange punkter er tilfredsstillende. Vi har fået god hjælp fra den forrige regering til opnåelse af denne aftale, men der udestår væsentlige ting. Nogle af kandidaterne til medlemskabet er Færøernes konkurrenter i fiskeeksportmæssig henseende og vil som medlemmer kunne vælte færøske muligheder omkuld, medmindre det lykkes at få den utrolig bureaukratiske og protektionistiske mastodont EF til at lempe på de kvoter og toldlofter, der gælder visse merforarbejdede fiskeprodukter såsom pillede rejer, panerede produkter, laks, konserver og røgvarer. Mængderne er så latterligt små i forhold til EF's samlede import og forbrug, at det er fuldstændig uforståeligt og ude af proportioner at henregne import fra Færøerne som sensitiv for EF-producenternes muligheder.

Det er skuffende, at det selv under Danmarks formandsperiode ikke har været muligt at få EF i tale om lempelser af disse kvoter og lofter, samtidig med at Færøerne totalt har liberaliseret importen fra EF, det være sig sar-

deller, kartofler, Aalborg Akvavit, kyllinger og kød med og uden salmonella. Lad det sidste være sagt for at sætte en anden fuldstændig ulogisk foranstaltning i relief, nemlig at der netop under Danmarks formandskab er indført veterinære foranstaltninger, der skal hindre færing og grønlandere, der bor i Danmark, i at spise deres hjemlands produkter, der er konserveret efter metoder, der har bevist deres anvendelighed i århundreder, nemlig let saltede og vindtørrede produkter af får, hval og sæl, saltet spæk, frosne fugle osv.

Det er en alvorlig kikser, at Danmark er gået med på dette importforbud. Det er ikke alene fuldstændig vanvittigt, men det må være en teknisk handelshindring, der mere eller mindre skal gennemtvinge et forbud mod hval- og sælfangst. For der er jo ikke tale om handel. Siden januar har vi arbejdet på at få Landbrugsministeriet til at fjerne dette forbud eller i det mindste at skabe sådanne undtagelsesordninger, at herboende færing og grønlandere ikke berøves denne mulighed for at udøve deres egen identitet. Det er ikke medholdeligt i forhold til menneskerettighedskonventionens fastsættelser, og Danmark ville tabe en sag ved Domstolen i Strasbourg over for en påstand om en sådan berøvelse.

På det indstændigste vil jeg appellere til landbrugsministeren om nu at få løst denne sag i den sidste uge af formandskabet, eller i hvert fald før alting går i stå i Bruxelles sidst i juli.

På samme måde anmoder jeg regeringen om at gøre sit yderste for at lempe betingelserne vedrørende eksport af forarbejdede produkter til EF. Det vil nemlig over en kort årrække kunne forøge færøsk eksport med ca. 1 mia. kr., uden at vi behøvede at overbeskatte fiskebestanden. Et sådant skridt ville være det mest effektive redskab i kampen for at få færøsk økonomi på skinnerne igen.

Kan vi ikke fremme sådanne effektive skridt, vil fraflytningen fra Færøerne blive overordentlig stor. Sker dette ikke, vil det få samme virkning som i Østeuropa, hvortil der fra EF bevilges milliarder på milliarder til erhvervsophjælpning, uden at EF vil modtage de eneste produkter, disse lande har at eksportere, nemlig landbrugsvarer.

Alle kan se, at dette er kontraproduktivt, og når det så ses i lyset af alternativet, der er en